

čítou doktrinu. Tato doktrina se postupně stane veřejným míněním, jež si vynutí od všech států změnu politiky v každém směru. To jest hlavním výsledkem konference. Nezaměstnanost v Anglii, Rakousku a Německu jest důsledkem strukturální změny evropského hospodářství a bude přestávati postupně v té míře, jak budou se dít změny opět strukturální k lepšímu.

Předseda Dr. Winter poděkoval řečníku a sdělil, že debata o referátu bude provedena v příští (poprázdňinové) schůzi Sociálního ústavu. Pánové, kteří si přeji slova, mohou se přihlásiti v kanceláři Sociálního ústavu písemně (v Praze II., Palackého nám. Budova ministerstva Soc. péče). — Stručný výťah z přednášky bude členům Sociálního ústavu a těm, kdož se přihlásí k rozhovoru, rozeslán koncem srpna.

Z judikatury Nejvyššího a Nejv. spr. soudu.

Úrazové pojištění.

(Podává odborový přednosta Vladimír Šmídek.)

K § 33 úr. zák. a § 187, odst. 2 horního zákona. Na podnikatele hor nelze podle § 187 horního zákona uvaliti ručení za pachtyře a za spoluvlastníky, pokud jde o vymáhání úrazových pojistných příspěvků. Řízení.

Námítka vadného řízení, že naříkané rozhodnutí ministerské neobsahuje právního poučení o tom, že proti němu není dalších opravných prostředků v cestě administrativní, není oprávněna, ježto platné normy upravující správní řízení neukládají poslední správní instanci povinnost, aby rozhodnutím svým připojovala poučení o opravných prostředcích a i zákon ze dne 12. května 1896, č. 101 ř. z., týkající se řízení před úřady politickými, ukládá v § 3 povinnost takovou toliko politickým úřadům v § 1 uvedeném, t. j. okresním a zemským politickým úřadům, nikoliv však ministerstvu, jež rozhoduje v stolici poslední.

Podle § 187 horního zákona lze podnikatele hor doháněti k dodržení jen oněch předpisů zákonů horních, které již dle jiných předpisů těchto zákonů jsou svěřeny péči úřadů báňských, tedy v prvé řadě předpisů rázu policejního, předpisů sledujících národohospodářskou péči o provoz hor (§ 1 zákona z 21. července 1871, č. 17 ř. z.) a snad i ještě předpisů jiného rázu, vždy ale předpisů takových, v nichž jde o onen zvláštní zájem veřejný, za jehož ochránce báňské úřady byly ustanoveny, na rozdíl od oněch předpisů, jež upravují práva a závazky vůči osobám třetím (jako na př. § 136 horního zákona). Jenom v rámci tohoto vymezení lze pak na podnikatele hor podle cit. § 187 uvaliti ručení za pachtyře a za spoluvlastníky.

V případě, v němž jde o nárok na úrazové příspěvky pojistné, které úrazová pojišťovna dělnická z důvodu úrazového pojištění vznáší vůči stěžovateli jako straně druhé a jehož plnění stěžovatel odpírá, neběží — i za předpokladu, že zákon o úrazovém pojištění jest součástí zákonodárství hornického — o zájmy veřejné, jejichž ochrana podle shora vytčeného právního výkladu § 187 horního zákona jest předpokladem pro použití tohoto předpisu, nýbrž o sporné závazky vůči osobě třetí, a nelze pak již z tohoto důvodu na daný případ použití citovaného ustanovení horního zákona.

(Nález Nejv. správ. soudu ze 7. dubna č. 10714/25.)

K § 8 zák. čl. XVI. z r. 1900 a § 6 nař. býv. u. h. ministerstva o r. b. y. č. 1500 z r. 1912. — Pojištění osob v zemědělských podnicích zaměstnaných pro případ úrazu u Slovenské pokladny pro hospodářské dělníky v Bratislavě nemá rázu obligatorního pojištění ex lege.

Předpis § 8 zákonného čl. XVI. z r. 1900 stanoví jasně, že zaměstnavatel jest povinen za každého svého hospodářského sluhu předem ročně zaplatiti do pokladnice příspěvek, nyní v částce 15 Kč (nař. z 27. července 1920, č. 45 Úr. N.).

Předpis § 8 provedlo pak nařízení býv. uher. ministerstva orby čís. 1500 z r. 1912 v § 6, odst. 2 a 3 ustanovením, že zaměstnavatel jest povinen příspěvek, stanovený na základě všeobecného soupisu bez dalšího vyzvání do 1. dubna obecnímu představenstvu zaplatiti a každou po soupisu nastalou změnu čeledínů obecnímu úřadu za účelem zapsání do rejstříku oznámiti a současně příspěvek zaplatiti... Ve smyslu § 23 zák. čl. XVI. z r. 1900 obdrží hospodářská čeleď v případě úrazu podporu v § 9 tohoto nařízení uvedenou, která podle předpisu byla zapsána do rejstříku A a za kterou zaměstnavatel skutečně zaplatil příspěvky podle shora stanovené splatnosti, nebo sice později, avšak alespoň 30 dní před případem úrazu, jinak nepatří mezi členy pokladny.

Ustanovení toto nedotýká se tedy nijak práv, která straně vůči pokladně zaručil zákonný čl. XVI z r. 1900, nýbrž naopak poskytuje možnost účasti na úrazovém pojištění i v případech, kde zákon stanoví roční zapravení příspěvku předem možnosti takové nedával, tím že prohlašuje za pojištěné hospodářské dělníky i tenkrát, když příspěvek byl zaplacen aspoň do 1. dubna neb po tomto dnu nejpozději 30 dní před úrazem.

Z toho plyne, že § 6 nařízení č. 1500/1912 nezhoršilo nikterak zákonem založenou právní posici zaměstnavatele resp. hospodářského dělníka, nelze proto shledati, že by tu byl stížností vytykány rozpor se zákonem, a není proto nezákonným, když žalovaný úřad své rozhodnutí založil na cit. § 6.

Že pojištění osob v zemědělských podnicích zaměstnaných pro případ úrazu u Slovenské pokladny nemá rázu obligatorního pojištění ex lege, vysvítá z předpisů § 2, 8, 23, zák. čl. XVI z r. 1900, z nichž plyne, že pojištěn jest jen zemědělský dělník, který za člena pokladny byl přijat, nebo za kterého byl příspěvek podle § 8 včas zaplacen. Předpis ten jest zdůrazněn v § 24 zák. čl. XIV z r. 1902, který vyslovuje právní následky, bylo-li včasné zaplacení pojistného příspěvku opomenuto.

Za tohoto stavu jest zcela nerozhodné tvrzení stěžovatelovo, že by při názoru úřadu mohl nastati případ, že by dělník do 30 dnů po nastoupení služby neměl nijakého nároku na podporování oproti pokladně. Tím vytyká mezeru zákona, jež však nemůže býti argumentem pro nezákonnost naříkaného rozhodnutí.

(Nález nejv. správ. soudu ze 17. května 1927, č. 10442.)

K § 46 zák. čl. XIX z r. 1907 Promlčení nevyměřených úrazových pojistných příspěvků lze zabrániti jedině doručením výměru o předpisu.

Úrazové pojištění jest institutem práva veřejného a mají úrazové pojistné příspěvky veřejnoprávní charakter. Nárok na veřejnoprávní plnění může se však promlčeti jen, je-li to výslovně stanoveno zvláštním zákonem a jen ustanovení tohoto zvláštního zákona přicházejí v úvahu při posouzení náležitosti promlčení a jeho případného stavení a přerušení.

Pro daný případ jest směrodatným § 46 zák. čl. XIX z r. 1907, mající ohledně promlčení úrazových příspěvků toto speciální ustanovení: »Vyměřené úrazové pojistné příspěvky a premie se promlčují v pěti letech od vyměření počítajíc. Za nevyměřené úrazové pojistné příspěvky ručí zaměstnavatel po tři léta, počínajíc vznikem jeho závazku.«

I v tomto druhém případě (při příspěvcích nevyměřených) jde pojmově o promlčení, poněvadž i tu zaniká právo, resp. pomíjí existenční závazek neuplacením po dobu v zákoně stanovenou.